

FPP BizNewz

June - November 2025

MANAGEMENT • INVESTMENT • ECONOMICS • ENTREPRENEURSHIP • TECHNOLOGY

Publication Date
1 November 2025

Advertising to
CHILDREN
The Language of Manipulation

**Empowering
Future-Ready
Graduates through
AI Literacy**

SOCIAL LOAFING
in modern workforces

supply chain 2025
Beyond Mere Good Delivery

social sustainability
IN MALAYSIAN SME

GEOPOLITIK: BAYANG-BAYANG GLOBAL YANG TIDAK TERELAKKAN

NUR SYIKRI HARUN, FATHIYAH ISMAIL, MOHD NAZRUL SIDEK, MOHAMAD YUSOF MAT ZAIN, & RAJA MOHD NOORHAFIZI RAJA DAUD
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA CAWANGAN TERENGGANU, TERENGGANU, MALAYSIA
EMEL: NURSYIKRI@UITM.EDU.MY

Ada orang mendakwa tidak perlu bersusah-payah mengikuti perkembangan isu semasa, maka apatah lagi jika ia berkaitan geopolitik. Dakwanya kita tidak akan terkesan kerana tanah air kita jauh dari negara yang menghadapi konflik. Namun, cuba bayangkan anda berada di atas sebuah kapal belayar tenang di tengah lautan yang tidak bertepi. Angin bertiup sepoi-sepoi bahasa. Ikan lumba-lumba berenang-renang dalam air berombak kecil. Indah, bukan? Tetapi di hujung ufuk terlihat awan hitam pekat. Masih jauh. Namun, entah tiba-tiba dek kapal anda itu dibadai ribut dan dihempas ombak yang amat menggerunkan. Itulah metafora geopolitik, datang tanpa diduga bak lautan yang mengganas tanpa belas kasihan.

Makna dan Skop Geopolitik

Terdapat banyak definisi berkaitan geopolitik. Ringkas kata, menurut Kamus Britannica, ia boleh didefinisikan sebagai “kajian tentang bagaimana geografi dan ekonomi mempengaruhi politik dan hubungan antarnegara” (Britannica, 2024). Ini menjelaskan bahawa isu geopolitik bukan sahaja boleh menjangkau sempadan negara, tetapi juga berpotensi memberi kesan kepada keterjaminan makanan, keselamatan tenaga, dan kestabilan ekonomi negara-negara lain yang mempunyai hubungan langsung atau tidak langsung dengan negara yang terlibat dalam konflik.

Kesan Global Konflik Semasa

Dalam konteks dunia masa kini, konflik geopolitik seperti perang Rusia-Ukraine dan ketegangan di Timur Tengah bukan lagi isu yang terhad kepada rantau masing-masing. Kedua-dua konflik ini memberi kesan global terhadap harga minyak mentah, bekalan gandum, dan kestabilan pasaran kewangan antarabangsa (IMF, 2023). Misalnya, Rusia merupakan antara pengeksport utama minyak dan gas dunia, manakala Ukraine pula ialah pembekal utama gandum dan bijirin. Apabila kedua-dua negara ini berperang, bekalan global terjejas dan harga barangan meningkat mendadak. Negara pengimport seperti Malaysia terpaksa menanggung kesan tidak langsung melalui peningkatan kos pengangkutan, makanan, dan tenaga (World Bank, 2023).

Gangguan Laluan Perdagangan

Lebih jauh lagi, ketegangan geopolitik turut mempengaruhi kestabilan rantai bekalan global. Konflik di Laut Merah akibat serangan terhadap kapal dagang, misalnya, menyebabkan laluan perdagangan terganggu dan kos penghantaran meningkat (UNCTAD, 2023). Hal ini memberi kesan kepada harga barangan pengguna, terutamanya produk import. Malaysia, sebagai sebuah negara perdagangan yang bergantung besar kepada eksport dan import, tidak terkecuali daripada tempiasnya.

Keseimbangan Diplomasi dan Keselamatan

Selain kesan ekonomi, geopolitik juga berkait rapat dengan isu keselamatan dan diplomasi antarabangsa. Malaysia, sebagai negara yang bergantung kepada hubungan baik dengan pelbagai kuasa besar, perlu berhati-hati dalam mengimbangi kepentingan antara blok Barat dan Timur. Misalnya, dalam isu Laut China Selatan, Malaysia perlu mengekalkan pendirian tegas terhadap kedaulatan perairannya tanpa mencetuskan ketegangan dengan China yang merupakan rakan dagang utama. Dalam masa yang sama, Malaysia juga harus mengekalkan hubungan strategik dengan Amerika Syarikat dan negara ASEAN lain demi menjamin keselamatan serantau (ISIS Malaysia, 2023).

Keterjaminan Makanan di Tengah Konflik Dunia

Geopolitik turut memainkan peranan penting dalam aspek keterjaminan makanan. Apabila berlaku konflik di negara pengekspor utama, bekalan bahan makanan tertentu akan terganggu. Sebagai contoh, apabila perang Rusia-Ukraine bermula pada tahun 2022, harga gandum dunia melonjak sehingga lebih 50 peratus (FAO, 2023). Malaysia yang mengimport lebih 80 peratus bekalan gandumnya daripada negara luar terpaksa berdepan dengan kenaikan kos pengeluaran roti dan produk berasaskan tepung. Walaupun kesannya mungkin tidak serta-merta, ia memberi tekanan kepada sektor peruncitan dan pengguna di peringkat akar umbi.

Tenaga sebagai Senjata Politik

Selain itu, geopolitik turut berkait dengan perubahan iklim dan sumber tenaga. Negara-negara yang memiliki rizab minyak dan gas sering menggunakan kelebihan tersebut sebagai senjata politik. Sekatan ekonomi terhadap Iran, Venezuela, dan Rusia menunjukkan bagaimana tenaga boleh dijadikan alat tawar-menawar antarabangsa (EIA, 2024). Malaysia sebagai negara pengeluar minyak berskala sederhana turut perlu menyesuaikan dasar energinya agar tidak terlalu bergantung kepada pasaran luar. Usaha memperkukuh tenaga boleh diperbaharui seperti solar dan biogas merupakan langkah strategik untuk mengurangkan kebergantungan terhadap bahan api fosil yang mudah terdedah kepada ketidaktentuan geopolitik (Bank Negara Malaysia, 2023).

Kepentingan Kesedaran Awam

Dalam dunia yang semakin terhubung ini, persepsi bahawa kita tidak akan terkesan oleh isu luar merupakan pandangan yang lapuk. Globalisasi telah menjadikan sempadan ekonomi dan politik semakin kabur. Sebarang konflik di satu bahagian dunia boleh memberi kesan domino kepada negara lain (World Bank, 2023). Oleh itu, kepekaan terhadap isu geopolitik bukan sahaja penting bagi pembuat dasar dan ahli akademik, tetapi juga bagi masyarakat umum. Rakyat perlu memahami bahawa kestabilan politik global berkait langsung dengan harga barangan di pasar raya, kadar inflasi, dan peluang pekerjaan di dalam negara (IMF, 2023).

Kesimpulan

Memahami geopolitik membantu kita menilai kedudukan Malaysia dalam peta dunia. Kita bukan sekadar pemerhati, tetapi juga pemain dalam arena antarabangsa. Keputusan yang dibuat oleh kerajaan dalam bidang perdagangan, diplomasi, dan keselamatan semuanya dipengaruhi oleh dinamik geopolitik semasa. Justeru, kesedaran masyarakat terhadap hal ini akan menyumbang kepada wacana awam yang lebih matang dan berinformasi. Kesimpulannya, geopolitik bukan sekadar istilah akademik yang sukar difahami, tetapi realiti yang mempengaruhi kehidupan seharian kita. Walaupun Malaysia kelihatan jauh daripada pusat konflik dunia, kesannya tetap sampai ke sini dalam bentuk kenaikan harga barangan, perubahan dasar perdagangan, dan cabaran keselamatan serantau. Seperti lautan yang kelihatan tenang di permukaan tetapi menyembunyikan arus deras di bawahnya, dunia geopolitik menuntut kita agar sentiasa peka dan bersedia menghadapi sebarang kemungkinan.

Rujukan

- Bank Negara Malaysia. (2023). Annual Report 2023: Economic and Financial Developments in Malaysia. Kuala Lumpur: Bank Negara Malaysia.
- Britannica. (2024). Geopolitics. Encyclopaedia Britannica. Dicapai daripada <https://www.britannica.com/topic/geopolitics>
- Energy Information Administration (EIA). (2024). International Energy Outlook 2024. Washington, D.C.: U.S. Department of Energy.
- Food and Agriculture Organization (FAO). (2023). The State of Food Security and Nutrition in the World 2023. Rome: FAO.
- Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia. (2023). Malaysia's Strategic Position Amid Global Geopolitical Tensions. Kuala Lumpur: ISIS Malaysia.
- International Monetary Fund (IMF). (2023). The Economic Impact of the War in Ukraine: Global Spillovers and Risks. Washington, D.C.: IMF Publications.
- United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2023). Global Trade Update: Geopolitical Fragmentation and Supply Chain Disruptions. Geneva: UNCTAD.
- World Bank. (2023). Global Economic Prospects, June 2023: Global Growth Slows Amid Geopolitical Tensions. Washington, D.C.: The World Bank.

Biznewz 2025
Faculty of Business and Management
Universiti Teknologi MARA Cawangan Terengganu Kampus Dungun
Sura Hujung, 23000 Dungun, Terengganu, MALAYSIA
Tel: +609 8400 400
Fax: +609 8403777
Email: biznewzuitm@gmail.com